METÓDY VÝSKUMU MÉDIÍ

doc. Mgr. Michal Bočák, PhD.

základné informácie o predmete	
kód predmetu	1ISMKm/MEVME/22
akademický rok	2026/2027
študijný program	mediálne štúdiá
stupeň štúdia	magisterský
zaradenie v OŠP	1. semester
záväznosť predmetu	povinný; profilový predmet
rozsah výučby	1 P + 2 S týždenne
spôsob hodnotenia	skúška
počet kreditov	4

Rámcové informácie o predmete sú zverejnené v informačnom liste dostupnom cez verejný portál akademického systému MAIS – sekcia Študijné programy (detail príslušného predmetu po výbere ŠP).

PODMIENKY NA ABSOLVOVANIE PREDMETU

Predmet je ukončený skúškou. Do hodnotenia sa započítava plnenie nasledujúcich kritérií:

1. aktívna participácia na seminároch a plnenie priebežných úloh počas semestra,
2. vypracovanie seminárnej práce a jej odovzdanie v stanovenom termíne,
3. skúška – vedomostno-interpretačný test z metodológie výskumu médií (nutné absolvovať úspešne, t. j. získať min. 50 % bodov).

Výsledné hodnotenie sa vypočíta z čiastkových hodnotení uvedených kritérií, ktorých podiel na celkovom hodnotení je 25 % za priebežné úlohy, 25 % za seminárnu prácu a 50 % za skúšku.

Informácie o konkrétnych úlohách, termínoch hodnotení a pod. budú priebežne spresňované na výučbe. Inštrukcie k seminárnej práci budú zverejnené v samostatnom dokumente v MS Teams.

ÚČASŤ NA VÝUČBE

Účasť na výučbe je jedným z kľúčových faktorov úspešného absolvovania predmetu. Možno využiť tri (3) ospravedlnené absencie na prednáške a tri (3) na seminári. Po prekročení uvedeného počtu absencií nie je možné predmet absolvovať, takže sa odporúča šetriť si možné absencie pre prípad reálnej potreby. Pri neúčasti na čiastkovom hodnotení (esej a pod.) je študent/ka povinný/á neodkladne, najneskôr v poslednom týždni výučby absolvovať náhradný termín hodnotenia (dohodnutie termínu iniciuje študent/ka); inak bude za príslušné čiastkové hodnotenie udelená známka FX.

Pri výskyte závažnejších zdravotných problémov či obdobných nepriaznivých okolností treba podľa možnosti čo najskôr informovať vyučujúceho a dohodnúť sa na ďalšom postupe. Neskoršie príchody na vyučovanie a skoršie odchody z neho môže vyučujúci hodnotiť ako absenciu na danom termíne výučby.

PRIPRAVENOSŤ A PARTICIPÁCIA

Podstatným faktorom úspešného absolvovania predmetu je dôkladná priebežná príprava. S požadovanými (aj ďalšími s témou súvisiacimi) zdrojmi sa treba oboznámiť vopred (pred vyučovaním); na výučbe treba byť pripravený/á náležite sa zapájať do diskusie o nastolenej téme (príprava sa riadi rámcovou náplňou stretnutí a priebežnými spresňujúcimi pokynmi). Úroveň prípravy (schopnosť zodpovedať nastolené otázky, samostatné zapájanie sa do diskusie a pod.) sa priebežne hodnotí.

ŠTUDIJNÉ MATERIÁLY

Študijné texty nemusia vždy pokrývať témy stretnutí kompletne; očakáva sa aj príprava s pomocou doplnkových zdrojov. Odporúča sa hľadať vysvetľujúce a doplňujúce informácie v ďalších knihách, časopisoch a na webe (so zameraním sa na odborné zdroje).

Vybrané študijné materiály (časti najmä ťažšie dostupných textov) môžu byť študentom/kám poskytnuté vyučujúcimi. Ak sa tak stane, vyučujúci poskytujú akékoľvek materiály výhradne na individuálne študijné účely a neručia za ich prípadné ďalšie zverejnenie/rozširovanie študentmi/kami.

ĎALŠIE UPOZORNENIA A INFORMÁCIE

Pri vstupe do vyučovacej miestnosti sa odporúča vypnúť si zvuky (aj vibračné zvonenie) mobilného telefónu. Štúdium si vyžaduje sústredenie pozornosti, študent/ka sa počas hodiny nemá venovať inej činnosti (esemesky, internet, príprava na iné hodiny a pod.). Zhotovovať akékoľvek záznamy (zvukové, fotografické, audiovizuálne) je na Prešovskej univerzite v Prešove bez predchádzajúceho súhlasu vyučujúceho zakázané. Pri nedodržaní týchto podmienok môže byť študent/ka vyzvaný/á, aby učebňu opustil/a; vylúčenie z hodiny z tohto dôvodu sa započíta ako absencia. Študent/ka má nárok na krátke opustenie vyučovacích priestorov (WC, užitie lieku a pod.) bez opýtania.

Ak jestvujú či sa objavia závažné okolnosti, ktoré bránia venovať sa štúdiu v plnej miere, vyučujúceho o nich možno bez obáv informovať. Situácii možno po vzájomnej dohode prispôsobiť charakter prípravy.

Vyučujúci informuje o nasledujúcich témach prednášok a seminárov študijnú skupinu priebežne. Komplexné informácie o vypracovaní seminárnej práce poskytne vyučujúci v osobitnom súbore.

V prípade uzatvorenia dohody o náhradnom plnení povinností je povinná účasť na minimálne 50 % výučby. Ďalšie podmienky sú stanovené v dohode o NPP.

RÁMCOVÁ NÁPLŇ STRETNUTÍ

Obsah prednášok a seminárov je rámcovo stanovený informačným listom predmetu. Rozloženie nasledujúcich tém do týždňov výučby sa pružne vyvíja v závislosti od prebraného učiva, pričom vyučujúci s predstihom oboznamuje študentov/ky s obsahom nasledujúcich stretnutí. Semináre sú založené na diskusii o prečítaných textoch a aplikácii poznatkov v interpretácii médií a komunikácie, pričom sa využívajú najmä príklady z aktuálnej mediálnej praxe.

- Paradigmy mediálnych štúdií – paradigmy metodológie výskumu médií.
- Projektovanie výskumu.
- Prístupy ku konštrukcii vzorky (*sampling*).
- Zakotvená teória (*grounded theory*) a otvorené kódovanie.
- Kvantitatívna obsahová analýza a mediálny monitoring.
- Analýza diskurzu a kritická analýza diskurzu (CDA).
- Stopovanie diskurzu (*tracking discourse*).
- Komparatívna analýza mediálnej produkcie.
- Analýza recepcie: rozhovor, pozorovanie, experiment, orálna história.
- Využitie softvéru na kvantitatívnu a kvalitatívnu analýzu médií a spracovanie dát. Štatistické spracovanie údajov.
- Interpretácia, prezentácia a aplikácia výsledkov analýzy.
- Kritické pohľady na aktuálny mediálny výskum.

Semináre sú založené na diskusii o prečítaných textoch a aplikácii poznatkov v interpretácii médií a komunikácie, pričom sa využívajú najmä príklady z aktuálnej mediálnej praxe. Náplň seminárov sa v priebehu semestra pružne vyvíja v závislosti od aktuálneho plnenia jednotlivých úloh.

ODPORÚČANÉ ŠTUDIJNÉ ZDROJE

- ALTHEIDE, D. L., 1996. *Qualitative Media Analysis*. Sage.
- BOČÁK, M., 2020. *Foucaultovská analýza diskurzu: Teoretické východiská a možnosti využitia: habilitačná práca* [online]. Prešov: Filozofická fakulta Prešovskej univerzity.
  Dostupné z: https://opac.crzp.sk/?fn=detailBiblioFormasid=FCF30027D35CCE3E0BF033AD486E
- **BOČÁK, M., 2022. *Východiská a metódy analýzy diskurzu* [online]. Prešov: Prešovská univerzita v Prešove. Dostupné z: https://www.pulib.sk/web/kniznica/elpub/dokument/Bocak7**
- **CINGEROVÁ, N. a K. MOTYKOVÁ, 2017. *Úvod do diskurznej analýzy*. Bratislava: Univerzita Komenského v Bratislave.**
- DEACON, D., M. PICKERING, P. GOLDING a G. MURDOCK, 1999. *Researching Communications: A Practical Guide to Methods in Media and Cultural Analysis*. London: Arnold.
- DISMAN, M., 2002. *Jak se vyrábí sociologická znalost*. Dotlač 3. vyd. Praha: Karolinum.
- FAIRCLOUGH, N., 2003. *Analysing Discourse: Textual Analysis for Social Research*. London – New York: Routledge.
- GUNTER, B., 2000. *Media Research Methods*. London – Thousand Oaks – New Delhi: Sage.
- JENSEN, K. B., ed., 2002. *A Handbook of Media and Communication Research: Qualitative and Quantitative Methodologies*. New York – London: Routledge.
- **SEDLÁKOVÁ, R., 2014. *Výzkum médií: Nejužívanější metody a techniky*. Praha: Grada.**
- SILVERMAN, D., 2005. *Ako robiť kvalitatívny výskum: Praktická príručka*. Bratislava: Ikar.
- STOKES, J., 2003. *How to Do Media a Cultural Studies*. London – Thousand Oaks – New Delhi: Sage.
- **STRAUSS, A. a J. CORBINOVÁ, 1999. *Základy kvalitativního výzkumu: Postupy a techniky metody zakotvené teorie*. Brno: Sdružení Podané ruce – Boskovice: Nakladatelství Albert.**
- WODAK, R. a M. MEYER, 2001. *Methods of Critical Discourse Analysis*. London – Thousand Oaks – New Delhi: Sage.

- *Critical Approaches to Discourse Analysis Across Disciplines* [online].
  Dostupné z: https://ugp.rug.nl/cadaad
- *FQS: Forum: Qualitative Social Research* [online]. Dostupné z: https://www.qualitative-research.net/index.php/fqs/issue/archive

kontakt	web	konzultácie
pozri stránku inštitútu	michalbocak.weebly.com	pozri stránku inštitútu